

Un poeta de bandera

«Pocs egarencs saben que té una petita plaça dedicada a la vila. Resseguint el carrer de Montserrat --des de la Rambla-- es troba molt a prop de l'estació del Nord»

En Joan Salvat i Papasseit moria --tal dia com avui, als trenta anys-- fa exactament noranta-cinc anys. Se'l considera el màxim representant del futurisme en la literatura catalana. A banda de poeta, destacà com a articulista, amb un estil impulsu malgrat els seus problemes de tuberculosi.

No va ser fins als anys seixanta que alguns autors de la "Nova cançó" (com ara Joan-Manuel Serrat, Ovidi Montllor, Maria del Mar Bonet, Toti Soler, Lluís Llach, Guillermina Mota o Rafael Subirachs) que va començar a ser popular. Fins llavors, havia passat sense pena ni glòria. Si fa no fa, com li va passar exactament al pintor Vincent van Gogh.

A partir dels anys seixanta la seva figura va ser popularitzada sobretot gràcies a autors de la "Nova Cançó", que van musicar alguns dels seus poemes. A hores d'ara, se'l considera un dels grans referents catalans del segle passat i el seu "Poema de la rosa als llavis" és lectura obligada als instituts d'ensenyament de secundària del país.

Orfe de pare des dels set anys, tret d'una breu estada als salesians, mai no va anar a escola. La qual cosa encara dona més valor a la seva immensa producció autodidacta. Sobretot en el vessant social, molt polititzada arran dels fets de la "Setmana Tràgica" a Barcelona (quan ell tan sols tenia quinze anys). Lector compulsiu d'autors com Henrik Ibsen, Friedrich Nietzsche i Màximo Gorki, no pot estranyar-nos per tant, gens ni mica, la fondària dels seus continguts.

Pocs egarencs saben que té una petita plaça dedicada a la vila. Resseguint el carrer de Montserrat --des de la Rambla-- es troba molt a prop de l'estació del Nord. En aquest sentit, crec de rigor valorar (en justa mesura) la sensibilitat d'uns quants consistoris municipals... Com ara --entre d'altres-- els de Sitges, Girona, Lloret, Mataró, Molins de Rei, Calafell o Celrà, que han fet per posar el seu nom al nomenclàtor de carrera.

A partir d'ací, bo fóra també que molta gent fes per mirar de conèixer/llegir la seva obra. Els asseguro que no en sortiran defraudats. Ans al contrari. Heus ací algun petit tast, que espero que ajudi en aquesta fita.

Ràpidament es pot copsar l'esponjament i l'afinació perceptiva del seu olfacte visual:

- "Res no és mesquí / perquè els dies no passen / i no arriba la mort ni si l'heu demanat / i, si l'heu demanat, us dissimula un clot / perquè per tornar a néixer necessiteu morir./ I no som mai un plor / sinó un somriure fi / que es dispersa com grills de taronja".
- "Hi ha oficis que són bons perquè són de bon viure / mireu l'ésser fuster: / serra que serrarà / i els taulons fan a miques / i de cada suada deu finestres ja han tret. / Gronxada d'encenalls, et munten una taula / Si ho vols, d'una nouera te'n faran un cobert. / I caminen de pla / damunt les serradures de color de mantega".
- "Quin doll d'aigua a la font / ara que és vespre / i la lluna ha assolit les cimes cobejades / i l'estrella primera / lluern dels camins / és perduda entremig les immenses miríades / i als confins de la terra / tots els enamorats es besen i s'estrenyen, / de l'una a l'altra serra".

Tant de bo que no ens deixem vèncer per la mandra! Que el temps de lleure estiuenc --que dona per a molt-- ens capbussi en l'obra d'un autor que no pot decebre ningú.